

Styrdokument

Riktlinjer för tillsyn av fristående förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg

Dokumenttyp	Riktlinje
Diarienummer	KS/2020:45
Beslutad av	Kommunstyrelsen 2020-03-03, § 41
Reviderad av	Kommunstyrelsen 2024-06-03, § 124
Dokumentansvarig	Skolchef

Innehåll

1. Tillsyn av fristående förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg	4
1.1 Allmänt och syfte med tillsyn.....	4
1.2 Likvärdighet	4
1.3 Etableringskontroll.....	4
1.4 Regelbunden tillsyn av fristående huvudmän.....	5
1.5 Riktad tillsyn	5
1.6 Årlig löpande granskning.....	5
1.7 Rapportering och beslut.....	5
2. Sanktioner och ansvar	6
2.1 Huvudmannen för fristående verksamhet är ytterst ansvarig	6
2.2 Sanktionstrappan	6
2.2.1 Avstående från ingripande (12 §)	6
2.2.2 Anmärkning (11 §)	6
2.2.3 Föreläggande (10 §) och föreläggande med vite (27 §)	6
2.2.4 Återkallelse (§§ 13–16).....	7
2.2.5 Tillfälligt verksamhetsförbud (18 §).....	7
3. Vad ska granskas vid tillsynen?	8
3.1 Verksamhetens ekonomi.....	8
3.2 Verksamhetens organisation.....	8
3.3 Verksamhetens pedagogiska innehåll	8
3.4 Arbetsgång.....	9
3.5 Moment	9
3.6 Handlingar kommunen tillhanda	10

1. Tillsyn av fristående förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg

1.1 Allmänt och syfte med tillsyn

En kommun har enligt skollagen tillsynsansvar över sådan utbildningsverksamhet som den har beviljat godkännande för. Kommunens tillsyn omfattar inte bestämmelserna i skollagen 6 kap. åtgärder mot kränkande behandling, vilket Skolinspektionen har tillsyn över.

Syftet med tillsynen är att genom en självständig granskning kontrollera att en verksamhet uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter samt att Sunne kommuns riktlinjer för fristående förskolor, fritidshem och pedagogiskt omsorg efterlevs. Om kommunen upptäcker brister vid tillsynen ska kommunen fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att huvudmannen ska rätta till felen som upptäckts vid granskningen.

Ett annat syfte för tillsynen är att arbeta förebyggande genom att ge råd och vägledning utifrån de regler som styr verksamheten så att huvudmannen själv kan upptäcka och rätta till eventuella fel och brister.

1.2 Likvärdighet

Skollagen och läroplan för förskolan gäller för såväl kommunal som fristående verksamhet. Skollagen slår fast att förskolan, fritidshem och pedagogiskt omsorg ska vara likvärdig oavsett huvudman. Alla barn ska få en utbildning av hög kvalitet samt erbjudas en verksamhet som stimulerar till utveckling och lärande i en trygg och omsorgsfull miljö. Förskolan, fritidshem och pedagogiskt omsorg ska sträva efter att kompensera för barns olika bakgrund och förutsättningar.

1.3 Etableringskontroll

Innan en fristående förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg startar genomför kommunen en etableringskontroll av den verksamhet och huvudman som kommunstyrelsen godkänt enligt 2 kap. 5 § skollagen. Detta görs för att se att den planering som huvudmannen har presenterat i sin ansökan går att genomföra. Kommunens kontroll består av en granskning av efterfrågade uppgifter och dokument tillsammans med intervjuer med företrädare för huvudmannen och rektor. Kontrollens omfattning styrs av om huvudmannen startar en helt ny verksamhet eller utökar en redan etablerad verksamhet. Kommunen bedömer om huvudmannen följer de föreskrifter som gäller.

Om kommunen vid kontrollen bedömer att det finns brister i förutsättningarna att starta verksamheten, föreläggs huvudmannen att rätta till de konstaterade bristerna. Detta framgår av det beslut som kommunstyrelsen tar efter kontrollen. Kvarstående brister som inte huvudmannen åtgärdar, kan leda till att kommunstyrelsen beslutar att återkalla godkännandet. Ett återkallande kan överklagas i förvaltningsrätten.

Kommenterad [AS1]: Alla röda markeringar är tillagda.
Överstrykningar = sådant som ska bort

Kommenterad [AS2R1]: I rubriken på första sidan är endast fritidshem tillagt

1.4 Regelbunden tillsyn av fristående huvudmän

Sunne kommun har enligt skollagen (2010:800, 26 kap 4, 6–16, 18 samt 27§) ansvaret för regelbunden tillsyn över alla fristående förskolor, fritidshem och all fristående pedagogisk omsorg i kommunen. Skolinspektionen granskar i sin tur att kommunen fullföljer sitt ansvar. Tillsynen har till syfte att kontrollera och stödja den fristående verksamheten i ansvaret som följer med de lagar och bestämmelser som gäller för verksamheten.

Regelbunden tillsyn av samtliga fristående verksamheter genomförs i Sunne kommun vartannat år, varje jämn hösttermin.

Tillsynsbesöken redovisas till kommunstyrelsen efter varje avslutad tillsyn. Beslut tas därefter i kommunstyrelsen.

1.5 Riktad tillsyn

Om Sunne kommuns kommunstyrelse får kännedom om sådana omständigheter som kräver åtgärder ska kommunstyrelsen bedöma om extra tillsynsbesök behöver göras. Om omständigheterna är sådana görs besök oavsett vad tidplanen säger om nästa regelbundna tillsynsbesök.

1.6 Årlig löpande granskning

Utöver den regelbundna tillsynsbesök genomförs insamling samt uppföljning av verksamhetsplaner/redovisningar samt eventuella verksamhetsbesök varje år under februari till april.

1.7 Rapportering och beslut

Efter varje tillsyn sammanställs en rapport som innefattar kommunens bedömning av hur förskolan, fritidshemmet och pedagogisk omsorg uppfyller de krav som ställs på verksamheten utifrån gällande lagstiftning och läroplan. Rapporten skickas till huvudman för fristående verksamhet för sakgranskning.

Kommunen färdigställer därefter beslutet och inkluderar eventuella ingripanden i enlighet med sanktionstrappan. I beslutet ska det även framgå förslag på åtgärder med tidsram. Skolchef eller biträdande skolchef fattar därefter beslut i ärendet genom delegationsordningen för kommunstyrelsen.

Om det vid tillsyn påträffas missförhållanden som kan betraktas som grövre och rendera kraftiga åtgärder enligt sanktionstrappan ska kommunstyrelsen omedelbart informeras och fatta beslut i frågan.

2. Sanktioner och ansvar

2.1 Huvudmannen för fristående verksamhet är ytterst ansvarig

Huvudmannen har alltid det yttersta ansvaret för att utbildningen eller verksamheten bedrivs enligt bestämmelserna. Det är huvudmannen som bestämmer ramarna för verksamheten genom att fördela resurserna och göra den övergripande planeringen. Därför riktas sanktionerna alltid mot huvudmannen.

Ett syfte med tillsynen är att stödja den fristående verksamheten i ansvaret som följer med de lagar och bestämmelser som gäller för verksamheten. Kommunen ska vid brister först försöka med mildare åtgärder och får sedan använda mer ingripande sanktioner vid grövre överträdelse, men den får inte använda mer ingripande åtgärder än vad som är nödvändigt. Med brist och överträdelse menas att verksamheten inte uppfyller kraven i gällande författningar. Det kan både handla om att förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg utför saker som inte är förenliga med bestämmelserna eller att de inte utför sådant som krävs för att leva upp till bestämmelserna. Huvudmannen är naturligtvis skyldig att utan dröjsmål åtgärda de förhållanden som har framkommit vid granskning och tillsyn.

2.2 Sanktionstrappan

Om huvudmannen/enheten inte följer gällande bestämmelser och huvudmannen inte hörsammar kommunens begäran om åtgärder tillämpas en form av sanktionstrappa (skollagen 26 kap.).

Utgångspunkten ska vara att mildare åtgärder prövas i första hand och där mer ingripande sanktioner kan tillämpas vid grövre överträdelse. Det främsta syftet med sanktionstrappan är att åstadkomma rättelser av brister och överträdelse som konstaterats vid tillsyn.

2.2.1 Avstående från ingripande (12 §)

Kommunen kan avstå från att ingripa om överträdelsen är ringa, den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Det kan vara enstaka händelser på grund av okunnighet eller tillfälligheter, som huvudmannen rättar till eller brister som huvudmannen själv anmält i syfte att få hjälp med att rätta till.

2.2.2 Anmärkning (11 §)

Om bristerna inte är så allvarliga får tillsynsmyndigheten ge huvudmannen en anmärkning i stället för ett föreläggande.

2.2.3 Föreläggande (10 §) och föreläggande med vite (27 §)

Om en huvudman inte uppfyller kraven som gäller för verksamheten enligt författningarna får kommunen förelägga huvudmannen att fullgöra sina skyldigheter. För fristående huvudmän

gäller detta dessutom om man inte följer de villkor som gällde för beslutet om godkännande eller beslutet om bidrag.

Kommunen måste ange de åtgärder i föreläggandet som behövs för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Föreläggandet får förenas med vite, som är ett ekonomiskt påtryckningsmedel för att förmå huvudmannen att följa föreläggandet.

2.2.4 Återkallelse (§§ 13–16)

Samma myndighet, det vill säga kommunen, som har godkänt en huvudman eller gett rätt till bidrag får återkalla ett sådant beslut. Det kan hända om huvudmannen inte följt ett föreläggande och om överträdelsen är allvarlig.

2.2.5 Tillfälligt verksamhetsförbud (18 §)

I mycket allvarliga fall kan kommunen förbjuda en viss verksamhet med omedelbar verkan. Det handlar om allvarliga situationer där det är sannolikt att utredningen i ett tillsynsärende kommer att leda till att man drar in huvudmannens godkännande.

3. Vad ska granskas vid tillsynen?

Vid tillsyn av kommunstyrelsen godkänd verksamhet ska följande huvudområden granskas:

- Verksamhetens ekonomi
- Verksamhetens organisation
- Verksamhetens pedagogiska innehåll
- Huruvida Sunne kommuns Riktlinjer för fristående förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg efterlevs

3.1 Verksamhetens ekonomi

- Avgifter
- Villkor för godkännande och beslut om bidrag
- Underlag för utbetalning av kommunalt bidrag

3.2 Verksamhetens organisation

- Huvudmannens ansvar för utbildningen
- Lärare och förskollärare
- Registerkontroll av personal
- Tystnadsplikt
- Samverkan och anmälan till socialnämnden
- Ledningen av utbildningen
- Systematiskt kvalitetsarbete

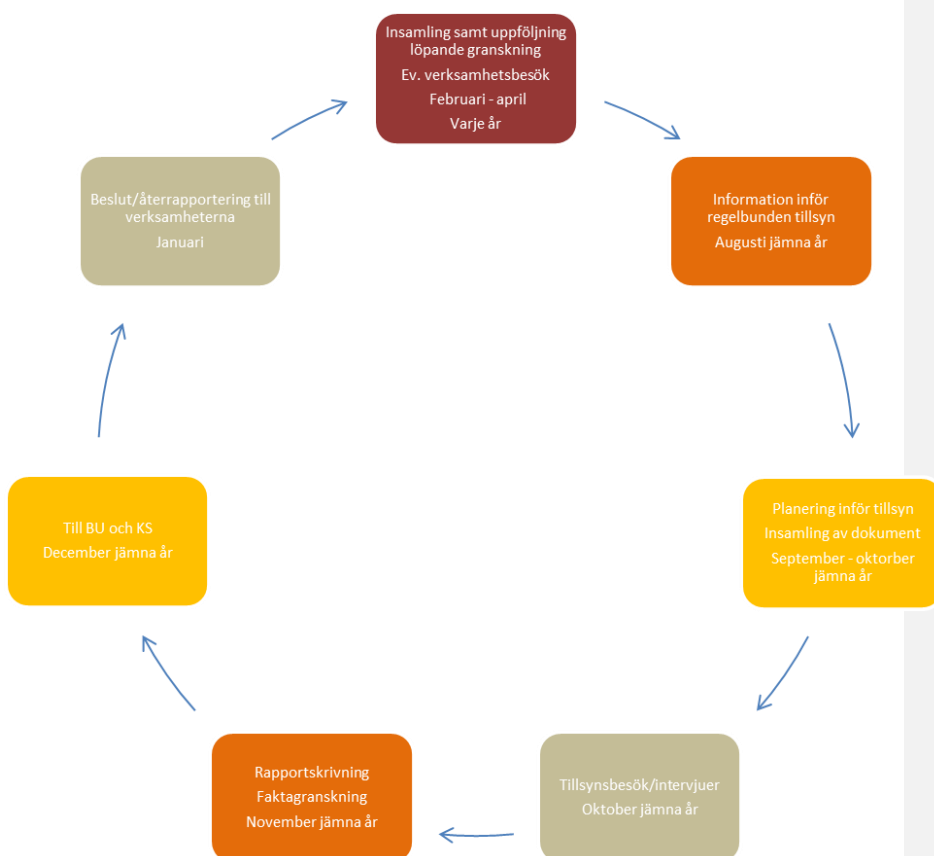
3.3 Verksamhetens pedagogiska innehåll

- Syftet med utbildningen
- Utformningen av utbildningen
- Förskolans värdegrund och uppdrag (Lpfö 18)
- Mål och riktlinjer (Lpfö 18)
- Lärandemiljö

3.4 Arbetsgång

Kommunens tillsynsarbete sker enligt process nedan

3.5 Moment

Tillsynen omfattar följande moment:

- Dokumentinsamling
- Genomgång av verksamhetsdokument

- Observation av verksamheten
- Intervju med rektor
- Intervju med huvudman
- Intervju med personal
- Intervju med vårdnadshavare

3.6 Handlingar kommunen tillhanda

Vid riktad tillsyn

- Formuläret Egenkontroll fristående förskola
- Verksamhetsredogörelse
- Aktuella verksamhetsdokument
- Årsredovisningar

Vid årlig löpande granskning

- Formuläret Egenkontroll fristående förskola
- Aktuella verksamhetsdokument
- Årsredovisningar